

Referat: Urcarea lui Traian pe tronul Romei

Traian isi putea face apoi intrarea in Roma, dupa mai mult de un an de la "urcarea" sa pe tronul imperiului. Ca intreaga sa viata si intrarea in Roma i-a dezvaluit simplitatea, ce va deveni proverbiala: mergea pe jos in mijlocul multimii pe care o domina cu statura atletica. in acelasi timp, intrarea in capitala imperiului evidentia si marea sa popularitate: un imparat care la inscaunare nu oferise nici un dar (donativum) banesc armatei si nici plebei (ceea ce a fost atit de rar in istoria Romei!) si-a permis sa nu se asigure sub pavaza lictorilor si sa culeaga uralele multimii numai sprijinit pe numele sau.

Se vadesc acum deosebitele sale aptitudini de politician si administrator: in mai putin de doi ani (iunie 99 - martie 101), printr-o colaborare deschisa cu senatul imbunatateste sensibil relatiile dintre institutia principelui si senatori pina intr-atat, incat acestia accepta chiar si o hotarare a lui Traian care privea averile lor - obligatia de a-si investi o treime din avere in agricultura italica. Aceasta masura impreuna cu creditele agrare cu mici dobanzi (2,5-5 la suta) si cu perfectionarea institutiei fondului alimentar (alimenta) introdusa de Nerva conduse la indreptarea agriculturii peninsulei, ajutand si pe cei impropietariti de Nerva (pamant in valoare de 60 milioane de sesterti).

Institutia fondului alimentar, in vremea lui Traian, avea ca tel ajutorarea copiilor saraci, din dobanzile incasate. Severitatea introdusa in treburile financiare ale imperiului, inclusiv regimul de austeritate care fu aplicat in casa principelui, indepartarea partiala a abuzurilor magistratilor (Traian participa el insusi la numeroase sedinte ale tribunalelor), promovarea provincialilor capabili adusera un reviriment in viata publica. Totodata, datorita neintelegerilor si, de multe ori, chiar incapacitatii ce se manifestau in senat, Traian si-a adjudecat o parte din atributiile senatului, facand 6a creasca puterea imperiala. il ajuta si asa-zisa "opozitie filosofica" din vremea lui Domitianus, in special Dion Chrisostomul ("Gura de Aur"), originar din Prusa (Bithynia), care fusese exilat. intors in orasul natal la moartea lui Domitianus si, apoi, la Roma (anul 100), Dion Chrisostomul in patru celebre predici despre puterea personala a sefului statului, pe care o deosebeste de tiranie, fundamenteaza teoria autocratiei, pe care o justifica.

Absolutismul lui Traian este, insa, de tip paternal, imparatul fiind "parens noster" (parintele nostru). Ceea ce a si determinat senatul sa-i acorde lui Traian in anul 114 titlul de "optimus" (cel mai bun). insanatosirea finantelor si, in general, a vietii publice permite imbunatatirea organizarii armatei, prin unificarea regulilor militare (regulamentele redactate de Traian erau veritabile tratate de arta militara), prin reinstaurarea asprei discipline romane, prin promovarea militarilor si tehnicienilor capabili, faurind practic o noua armata, cu o capacitate de lupta extraordinara; armata este sporita cu inca doua legiuni (a XXX-a Ulpia Victrix si a II-a Traiana Fortis) si cu 14 unitati auxiliare de calareti.

Un remarcabil stat-major, format atat din comandanti si capabili si curajosi, care aveau o larga libertate tactica incadrata, desigur, in scopul strategic, precum si din consilieri experti in diverse

probleme (intre acestia: Publius Aelius Hadrianus, care va fi adoptat si va succede lui Traian, prefectul pretoriului Tiberius Claudius Livianus, Cneius Pompeius Longinus, comandant incercat, nobilul Lusius Quietus, comandantul cavaleriei maure, militarul si diplomatul Lucius Licinius Sura, guvernatorul Moesiei Inferioare, Marius Laberius Maximus, specializat in luptele din terenurile grele, contra fortificatiilor si gherilelor, Sextus Iulius Frontinus, Iulius Ursus Servianus, Cornelius Palma Frontonianus, Lucius Publius Celsus, Quintus Glitius Atilius Agricola), cat si din tehnicieni (cum au fost arhitectul Apollodor din Damasc, un sirian grecizat, excelent genist, sau topograful militar si genistul Balbus), a ridicat prestatia armatei la cote intalnite numai in vremea lui Caesar. in mod special au contribuit la aceasta pregatirile minutioase si de lunga durata ale oricarei campanii, in cadrul acestora intrand doua elemente principale: armata operativa propriu-zisa si asigurarea logistica, la care se adauga altele, intre care un bun serviciu de informatii al armatei, actiuni diplomatice ce aveau ca scop slabirea frontului dusman, prin sabotarea aliantelor acestuia si prin atragerea unora dintre fruntasii inamici.